

CASTELL DE L'ALCALATÉN

1

Itinerari de visita al castell de l'Alcalatén

valencià

El castell de l'Alcalatén s'assenta a la part alta d'un turó amb una gran visibilitat, a 400 metres sobre el nivell de la mar.

El seu origen es remunta, probablement, a mitjan segle XII, quan el declivi almoràvit a la Península Ibèrica va estimular l'expansió dels regnes cristians cap al sud. A l'est, Ramón Berenguer IV, comte de Barcelona i príncep d'Aragó, va conquerir les places de Mequinenza, Fraga, Tortosa i Lleida entre 1148 i 1149, i els últims enclavaments musulmans de la vall de l'Ebre, Miravet i Siruana, van capitular en 1153.

En 1171, Alfons II d'Aragó va fundar Terol i, uns anys després, en 1178, va concedir al bisbat de Tortosa un ampli territori al sud, encara pendent de conquesta, pertanyent a una sèrie de castells entre els quals, per primera vegada, apareix citat el de l'Alcalatén.

En aquest context d'inestabilitat, en el segle XII l'actual província de Castelló s'havia convertit en la frontera nord de la taifa de València i de l'imperi almohade i, davant el temor a un ràpid avanç catalano-aragonés els governants andalusins van erigir una sèrie de fortaleses de reduïdes dimensions, disseminades estratègicament en aquest territori, amb la intenció de crear un cinturó defensiu que obstaculitzara els moviments de les tropes cristianes. El castell de l'Alcalatén es trobaria entre elles.

Ens trobem sota l'angle est de l'alcazaba. En aquest punt s'inicia l'itinerari de visita, que comporta una primera volta per l'exterior, un tram de la lliça, i l'accés al recinte principal. Al llarg del recorregut s'han disposat 4 panells més amb informació sobre diversos aspectes històrics de la fortalesa i de les actuacions arqueològiques realitzades en ella.

- 1 Itinerari de visita al castell de l'Alcalatén
- 2 El sistema defensiu del castell
- 3 L'accés a l'alcazaba i l'ermita
- 4 El castell i el seu territori: l'Alcalatén
- 5 L'alcazaba

- 1 Itinerario de visita al castillo de l'Alcalatén
- 2 El sistema defensivo del castillo
- 3 El acceso a la alcazaba y la ermita
- 4 El castillo y su territorio: l'Alcalatén
- 5 La alcazaba

Itinerario de visita al castillo de l'Alcalatén

castellano

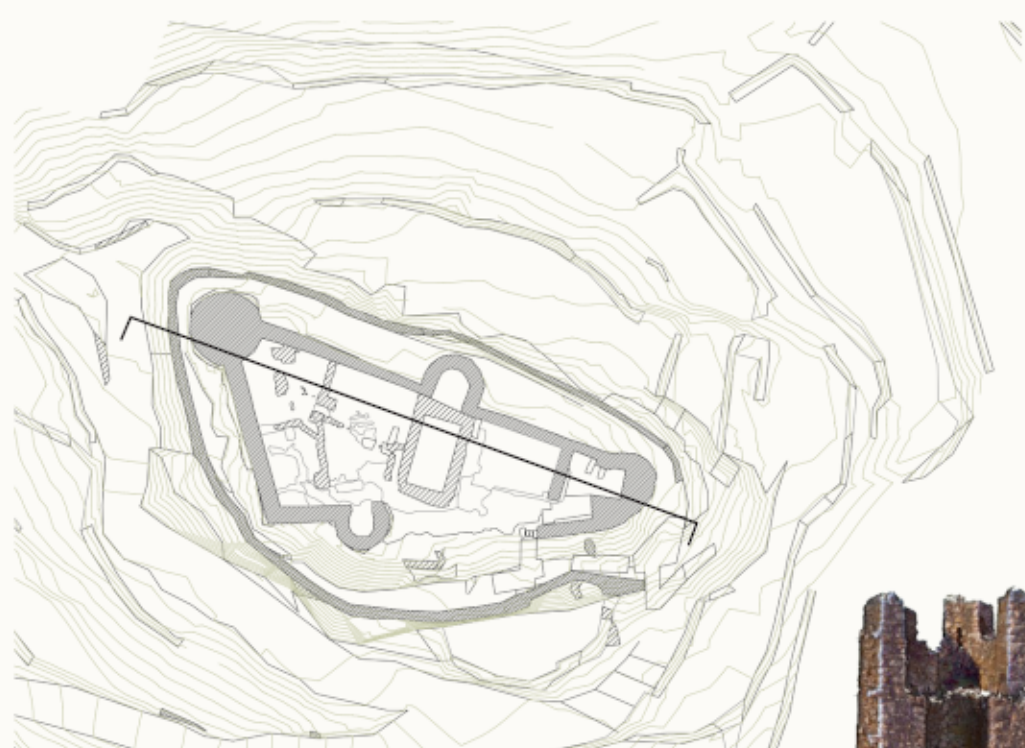
El castillo de l'Alcalatén se asienta en lo alto de un montículo con una gran visibilidad, a 400 metros sobre el nivel del mar.

Su origen se remonta, probablemente, a mediados del siglo XII, cuando el declive almorávide en la Península Ibérica estimuló la expansión de los reinos cristianos hacia el sur. En el este, Ramón Berenguer IV, conde de Barcelona y príncipe de Aragón, conquistó las plazas de Mequinenza, Fraga, Tortosa y Lleida entre 1148 y 1149, y los últimos enclaves musulmanes del valle del Ebro, Miravet y Siruana, capitularon en 1153.

En 1171, Alfonso II de Aragón fundó Teruel y, unos años después, en 1178, concedió al obispado de Tortosa un amplio territorio al sur, todavía pendiente de conquista, perteneciendo a una serie de castillos entre los cuales, por primera vez, aparece citado el de l'Alcalatén.

En este contexto de inestabilidad, en el siglo XII la actual provincia de Castellón se había convertido en la frontera norte de la taifa de Valencia y del imperio almohade y, ante el temor a un rápido avance catalano-aragonés los gobernantes andalusíes erigieron una serie de fortalezas de reducidas dimensiones, disseminadas estratégicamente en este territorio, con la intención de crear un cinturón defensivo que obstaculizara los movimientos de las tropas cristianas. El castillo de l'Alcalatén se encontraría entre ellas.

Nos hallamos bajo el ángulo este de la alcazaba. En este punto se inicia el itinerario de visita, que comporta una primera vuelta por el exterior, un tramo de la liza, y el acceso a la alcazaba. A lo largo del recorrido se han dispuesto 4 paneles más con información sobre diversos aspectos históricos de la fortalesa y de las actuaciones arqueológicas realizadas en ella.

▲ Plànol i secció del conjunt arqueològic. Elaborat a partir de Ulloa, P., Masip, M. i Masip, A. / Plano y sección del conjunto arqueológico. Elaborado a partir de Ulloa, P., Masip, M. i Masip, A.